



Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Інститут педагогіки НАПН України
Факультет іноземних мов
Регіональний центр навчання іноземних мов
Національний авіаційний університет
Українська асоціація дослідників освіти

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної

Інтернет-конференції

Умань 2021

УДК 37:001.895(477+100)(06)

I-66

Редакційна колегія:

| | |
|---|--|
| Безлюдний Олександр Іванович | Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України |
| Годованюк Тетяна Леонідівна | Проректор із наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, доцент |
| Бріт Надія Михайлівна | Директор Регіонального центру навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, професор кафедри англійської мови та методики її навчання, Заслужений працівник освіти України |
| Постоленко Ірина Сергіївна | Декан факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент |
| Заболотна Оксана Адольфівна | Завідувач лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор |

Відповідальна за випуск:

Бондарук Яна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів.

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст: матеріали IV міжн. наук-практ. Інтернет-конф. (Умань, 16 квітня 2021 р.). Умань: Візаві, 2021. 287 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися на IV Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «**Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст**», зокрема: інновації в сучасній середній освіті; інновації у вищій школі; іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу, тощо.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

ЗМІСТ

| | |
|--|----|
| Передмова | 9 |
| <i>Halyna Avchinnikova</i> US PRIVATE SCHOOLS ENROLMENT..... | 10 |
| <i>Катерина Андрійшина</i> ТИПОЛОГІЯ АВТОРИЗАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ЖУРНАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ..... | 14 |
| <i>Ірина Аніщенко</i> НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»: БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА..... | 17 |
| <i>Любов Байдюк</i> ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 21 |
| <i>Віта Безлюдна</i> ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ..... | 25 |
| <i>Олександр Безлюдний</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... | 28 |
| <i>Роман Безлюдний</i> ТРУДНОЩІ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ..... | 32 |
| <i>Юлія Біленька</i> ВИКОРИСТАННЯ СМАРТФОНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 35 |
| <i>Ірина Білецька</i> КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ТА ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРЕНЕСЕНИХ ВЛАСНИХ НАЗВ..... | 37 |
| <i>Ольга Бісик</i> ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ПОРІВНЯННЯ ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ..... | 41 |
| <i>Марина Богомаз</i> ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ШВЕЙЦАРСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ВАРІАНТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ..... | 45 |
| <i>Яків Бойко</i> ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ГРОМАДЯН В США..... | 50 |
| <i>Ілона Бойчевська, Людмила Веремюк</i> ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ..... | 54 |
| <i>Інна Бойченко</i> | |

| | |
|---|----|
| ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО НАСТАВНИЦТВА НА СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА..... | 58 |
| Галина Бондар ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У НЕМОВНИХ ЗВО..... | 63 |
| Яна Бондарук ДО ПИТАННЯ ТРАКТУВАННЯ СИСТЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІВ..... | 66 |
| Сергій Волянський ПОХОДЖЕННЯ Й ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ БЕЛЬГІЙСЬКОГО ВАРІАНТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ..... | 68 |
| Olena Halai HELPING LANGUAGE STUDENTS READ AND WRITE ANALYTICALLY..... | 73 |
| Анастасія Гарбуз НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ- ФІЛОЛОГАМИ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 77 |
| Nino Geguchadze WHY FOREIGN LANGUAGES ARE IMPORTANT IN MODERN SOCIETY..... | 81 |
| Alla Gembaruk TEACHER ASSISTANTSHIP WITHIN DISTANCE LEARNING FRAMEWORK..... | 86 |
| Оксана Глушко КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЛЯ ОСВІТИ В ХХІ СТОЛІТТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР..... | 89 |
| Ігор Гурський ПОБУДОВА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОАКТИВНОГО МАГІСТРА ФІЛОЛОГІЇ У ХОДІ ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «COVID-19 AND THE DEVELOPMENT OF ENGLISH LEXICAL SYSTEM»..... | 91 |
| Ігор Гурський, Інна Лаухіна ЗАПОЗИЧЕННЯ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКИХ КОНЦЕПТІВ У ФРАНЦУЗЬКУ МОВУ КВЕБЕКУ..... | 96 |
| Наталія Гут ОСВІТНЯ ПІДТРИМКА ДІТЕЙ-МІГРАНТІВ ШКІЛЬНОГО ВІКУ У КРАЇНАХ ЄС..... | 99 |
| Світлана Деркач | |

| | |
|--|-----|
| ПРОЕКТНА РОБОТА В НАВЧАННІ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ..... | 102 |
| <i>Аліна Джурило</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ..... | 104 |
| <i>Анна Єгорова</i> ВНЕСОК УМБЕРТО ЕКО В ІСТОРІЮ РОЗВИТКУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ДУМКИ ПРО (НЕ)ПЕРЕКЛАДНІСТЬ..... | 109 |
| <i>Марина Желуденко</i> ПОІНФОРМОВАНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО СОЦІАЛЬНОГО ДИСТАНЦЮВАННЯ..... | 112 |
| <i>Людмила Загоруйко</i> ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АСПЕКТ..... | 115 |
| <i>Юлія Загребнюк</i> ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ..... | 118 |
| <i>Nataliya Zaitseva</i> REQUIREMENTS FOR BILINGUAL TEACHERS IN THE USA..... | 122 |
| <i>Анна Іванчук</i> ВИКОРИСТАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ «ФІЛОСОФІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ» В УКРАЇНІ..... | 124 |
| <i>Юлія Казак</i> РОЛЬ АКМЕОЛОГІЇ ЯК АВТОНОМНОЇ НАУКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ..... | 129 |
| <i>Олександр Коваленко</i> ТИПИ ГРАФІЧНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ..... | 135 |
| <i>Ангеліна Колісніченко</i> ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ МЕТОДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НІДЕРЛАНДАХ..... | 138 |
| <i>Олег Комар</i> ПРОФЕСІЙНІ СПІВТОВАРИСТВА З МЕТОЮ НАВЧАННЯ У РОЗРІЗІ НЕПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 140 |
| <i>Ольга Комар</i> МОЖЛИВОСТІ «BLENDED LEARNING» ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НА ПРИКЛАДІ ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ WEBQUEST)..... | 142 |
| <i>Anna Kryshko</i> | |

| | |
|---|-----|
| COLOR PURPLE MEANING & SYMBOLISM..... | 146 |
| <i>Ростислав Куна</i> | |
| СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ..... | 149 |
| <i>Oksana Levchuk</i> | |
| INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING VOCABULARY..... | 153 |
| <i>Ольга Лементар</i> | |
| ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ СЕРЕДНІЙ ОСВІТІ..... | 156 |
| <i>Віктор Литвиненко</i> | |
| ОСВІТА: НАЙНОВІШІ МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ..... | 159 |
| <i>Олена Локшина</i> | |
| ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАКТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ..... | 163 |
| <i>Людмила Люшнівська</i> | |
| ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ З ОГЛЯДУ НА СУЧАСНІ УМОВИ..... | 165 |
| <i>Olha Mahdiuk</i> | |
| LATIN LANGUAGE AS A MEANS OF STUDENTS' MASTERING CONCEPTUAL AND TERMINOLOGICAL LAW APPARATUS..... | 168 |
| <i>Олександрина Мазур</i> | |
| ПОКОЛІННЯ Х ЯК ЯВИЩЕ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ-ОГО СТОЛІТТЯ..... | 172 |
| <i>Оксана Максименко</i> | |
| ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ..... | 176 |
| <i>Євген Мамчур</i> | |
| МОРАЛЬНО-ЦІННІСНІ ЯКОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... | 178 |
| <i>Martirosyan Bakur Vanush</i> | |
| METHODOLOGICAL FEATURES OF DISTANCE LEARNING IN HIGHER EDUCATION..... | 182 |
| <i>Ілона Мельник</i> | |
| РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ..... | 186 |
| <i>Ольга Мілютіна</i> | |
| АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО КОНТЕКСТУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ..... | 189 |
| <i>Liudmyla Moshkovska</i> | |
| FUNCTIONAL PROPERTIES OF ENGLISH TECHNICAL TERMINOLOGY IN SCIENTIFIC AND TECHNICAL TEXTS ON ROAD MAKING TECHNOLOGIES: TRANSLATION ASPECT..... | 191 |
| <i>Інна Нестеренко</i> | |

| | |
|--|-----|
| КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ..... | 196 |
| <i>Інна Нестеренко, Анастасія Кононова, Катерина Гулковська</i> | |
| ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ..... | 199 |
| <i>Ніна Нікольська</i> | |
| ПОЛІТИКИ БАГАТОМОВНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ..... | 202 |
| <i>Вікторія Павлюк</i> | |
| ІКТ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... | 206 |
| <i>Ілона Palaguta</i> | |
| THE ROLE OF THE YOUTH SLANG IN LEARNING ENGLISH..... | 210 |
| <i>Алла Паладьєва, Ярослава Траченко</i> | |
| СТРАТЕГІЯ АРГУМЕНТАТИВНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ В ДИСКУРСІ ТОНІ БЛЕРА ЯК ВЕРБАЛЬНЕ ВІДЛУННЯ ВПЛИВУ НА РІЗНІ СОЦІАЛЬНІ ВЕРСТВИ БРИТАНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА..... | 213 |
| <i>Ольга Побережник</i> | |
| СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛО-АМЕРИКАНІЗМІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ КВЕБЕКУ..... | 219 |
| <i>Ірина Постоленко</i> | |
| НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВІД АУДИТОРНОГО ДО ЗМІШАНОГО ФОРМАТУ..... | 222 |
| <i>Геннадій Прокоф'єв</i> | |
| РОЛЬ ОБРАЗНИХ ЗАСОБІВ МОВЛЕННЯ В СТРУКТУРІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ..... | 225 |
| <i>Viktoriiia Remeniaka</i> | |
| TEACHING VOCABULARY USING GAME-BASED PLATFORM: ON THE EXAMPLE OF КАНООТ..... | 227 |
| <i>Ольга Свиридюк</i> | |
| КУРСИ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ЯК ФОРМА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ..... | 229 |
| <i>Вікторія Сліпенко</i> | |
| СУТНІСТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ: АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОСВІД..... | 233 |
| <i>Наталія Ставчук</i> | |
| КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... | 237 |
| <i>Olha Sushkevych</i> | |
| COMMUNICATIVE LEADERSHIP: WHO IS THE HERO?..... | 240 |
| <i>Ярослава Траченко</i> | |
| ХАРАКТЕРИСТИКА ЖАНРУ З ПОЗИЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОДІЇ В АРГУМЕНТАТИВНОМУ ДИСКУРСІ Т. БЛЕРА..... | 244 |
| <i>Наталія Тучина, Ігор Каминін</i> | |

| | |
|---|-----|
| ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ..... | 248 |
| <i>Turdagaliyeva Almagul Zheksenovna</i> | |
| CHALLENGES OF USING ENGLISH AS A MEDIUM OF INSTRUCTION IN HIGHER EDUCATION (EMI)..... | 252 |
| <i>Таміла Філіппович</i> | |
| ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ МЕТОДИКИ НА ЗАНЯТТІ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО..... | 256 |
| <i>Ірина Холод</i> | |
| СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ..... | 260 |
| <i>Наталія Цимбал</i> | |
| ДИФЕРЕНЦІЙНІ ОЗНАКИ ТЕРМІНА..... | 264 |
| <i>Nadiia Sheverun</i> | |
| BUSINESS STANDARDS IN THE VOCABULARY OF TELEPHONE CONVERSATIONS IN ENGLISH..... | 268 |
| <i>Оксана Шпарик</i> | |
| SELFIE – ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ САМОРЕФЛЕКСІЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ..... | 272 |
| <i>Світлана Шумаєва</i> | |
| ПОГЛЯДИ АМЕРИКАНСЬКИХ ФАХІВЦІВ ЩОДО СТРАТЕГІЧНИХ ТА МЕТОДОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ..... | 274 |
| <i>Iryna Shcherban</i> | |
| ACTIVITY-BASED LEARNING AS THE BASELINE FOR CREATIVE AND CRITICAL THINKING SKILLS ENHANCEMENT..... | 277 |
| <i>Olha Yalovenko</i> | |
| GENDER SPECIFICS IN JHUMPA LAHIRI'S "MRS. SEN'S"..... | 280 |
| <i>Тетяна Яськів</i> | |
| ДИДАКТИЧНИЙ І МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ..... | 284 |

3. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
4. Соколова Г. Г. Лексико-фразеологические гельвецизмы французского языка. *Романоязычные и германоязычные ареалы (языковые ситуации, интерференции, региональные различия)*: межвуз. сб. науч. тр. Л.: ЛГПИ, 1983. С. 8–76.
5. Bouvier N. *Journal d'Aran et d'autres lieux*. Paris: Payot & Rivages, 2001. 166 p.
6. Chessex J. Carabas. Lausanne: Cahiers de la Renaissance Vaudoise, 1971.
7. Chessex J. *Portrait des Vaudois*. Vevey: l'Aire, 1982.
8. Cohen A. *Belle du Seigneur*. Paris: Gallimard, 1998. 1109 p.
9. Grevisse M., Goosse A. *Le Bon Usage*. 14e édition. De Boeck & Larcier s.a., 2007. 1600 p.
10. Malraux A. *La condition humaine*. Paris, Gaillimard, 1972. 321 p.
11. Peter A. *Vocabulaire usuel de la langue française, contenant un choix de mots dont la connaissance est indispensable à ceux qui veulent parler et écrire avec élégance et facilité*. Genève: Barbezat et Delarue, 1828. 360 p.
12. Pierrehumbert W. *Dictionnaire historique du parler neuchâtelois et Suisse romand*. Neuchatel: Attinger, 1926. 763 p.
13. Thibault A., Knecht J. *Dictionnaire Suisse Romand: particularités lexicales du français contemporain*. Genève: Zoe. 2004. 885 p.
14. Z'Graggen Y. *La nuit n'est jamais complète*. Vevey: l'Aire, 2001. 308 p.

Яків Бойко,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ГРОМАДЯН В США

Варто зазначити, що на початку ХХІ століття в США розпочалася серйозна робота щодо створення ефективної моделі формування екологічної культури майбутніх громадян. Одна із перших спроб була здійснена ще в середині 70-х років ХХІ століття. Трьохвимірною моделлю була запропонована в 1974 році Шкільною радою у штаті Вірджинія і пізніше опублікована Р. Лукасом (1979). Вона часто згадувалася різними дослідниками (Д. Палмер, Д. Уззел та ін.) та адаптована відповідно до розвитку суспільства. Як зазначалося Д. Палмер, С. Стерлінгом і Д. Купером, у моделі існують три компоненти, які використовуються для організації і планування екологічної освіти та виховання, що є базовими складовими екологічної культури. Як стверджує Д. Палмер, модель складається з двох підсистем – формальної і неформальної, обидві з яких

включають три компоненти: когнітивний, етичний і діяльнісний. Ці компоненти наводяться на основі визначень та описів, що запропоновані в працях згаданих науковців.

В основу моделі покладено положення про те, що екологічна культура є частиною загальнолюдської культури і носить емпіричний характер. Основне завдання полягає в формуванні знань про природу та природні системи при використанні дослідницької діяльності і в розвитку розуміння навколишнього середовища, його цінностей і складних взаємодій елементів природних та людських систем.

При цьому екологічна освіта вбачає в природі засіб і джерело навчального процесу для того, щоб залучити дітей до дослідницької діяльності, сформувати особистий досвід, сформувати широке коло навичок дослідження і спілкування. Етичний елемент, що є основою екологічного виховання, тут домінує.

Ціннісне ставлення до природи відображає етичний елемент екологічної культури. Вона наголошує на розвитку особистої етики, відчуття відповідальності і неформального занепокоєння навколишнім середовищем, а також націлена на створення позитивного турботливого ставлення до навколишнього середовища.

Модель формування екологічної культури П. Джіолітто (1997) є статичною моделлю, відповідно до якої існують теж три виміри: когнітивний, етичний і діяльнісний. Перший вимір – когнітивний, він включає рівень знань і навичок про довкілля, які допомагають вивчати, зрозуміти та захищати навколишнє середовище. Другий – етичний – передбачає виховання цінностей. Останній – діяльнісний – полягає у формуванні особливих моделей поведінки і позитивного ставлення до навколишнього середовища.

Стерлінг і Купер в 2001 році презентували дві моделі формування екологічної культури, через яку особистість прогресує, під час якої вона стає культурною в сфері навколишнього середовища. Обидві моделі включають п'ять компонентів. Перша модель – лінійна передбачає, що особистість проходить всі етапи формування екологічної культури в точній послідовності один за одним:

усвідомлення – розуміння і знання – навички – ставлення і цінності – дії.

Як зазначають вище вказані науковці, особистість може пройти через ці етапи формування екологічної культури в різній послідовності. Учень може пройти один чи декілька етапів одночасно. Це доводить, що процес формування екологічної культури за цією моделлю є більш складним і взаємопов'язаним, ніж за лінійною.

Отже, С. Стерлінг і Д. Купер пропонують версію нелінійної моделі, в якій всі елементи взаємопов'язані і доповнюють один одного.

Варто зазначити, що американська дослідниця О. Бартош, здійснюючи аналіз різних моделей формування екологічної культури, погоджується з думкою вітчизняних дослідників цієї проблеми В. Клімова і А. Уколова, які запропонували модель формування екологічної культури школярів, відповідно до якої її структурними елементами є: когнітивний, нормативний, ціннісний і діяльнісний.

Когнітивний елемент передбачає фундаментальні знання про взаємодію людини і навколишнього середовища, розуміння мети і завдань процесу збереження природи та глобальних проблем довкілля і способів їх розв'язання. Цінності включають розуміння цінності самого навколишнього середовища (когнітивні, етичні, практичні цінності тощо), здатності дати раду людській діяльності в межах навколишнього середовища і передбачати можливі зміни в навколишньому середовищі як результат такої діяльності на різних рівнях. Нормативний елемент має справу з етичними, естетичними й екологічними нормами використання навколишнього середовища та моделями поведінки особистостей, груп і суспільства в довкіллі. Діяльнісний елемент передбачає, що діяльність і методи спрямовані на розвиток когнітивних, практичних і поведінкових екологічних навичок (здатність оцінити ситуацію, вибрати правильне рішення, розвиток особистісних рис учня тощо).

Необхідно підкреслити, що саме Д. Палмер першим сказав, що для формування екологічної культури потрібно використовувати не статичний, а динамічний варіант моделі, який враховує індивідуальні особливості й

особистий досвід учнів. У цьому випадку три складові моделі виступають сферами, які постійно обертаються. Інша різниця полягає в тому, що основним елементом моделі є “формуючий вплив”. Цей елемент може стати більш важливим, ніж вплив програм формальної освіти, тому що він презентує поєднання особистісного досвіду і формальної освіти. Без цього фактору неможливо розвинути достатній рівень знань, навичок і цінностей, які сформують етику й усвідомлення навколишнього середовища. Хоча формуючий вплив використовує досвід програм формальної освіти, він існує незалежно від програм. Отже, його можна вважати як основу для всього процесу формування екологічної культури.

Інша модель була розроблена Північноамериканською асоціацією екологічної освіти, зокрема такими вченими, як Л. Волк і Б. Макбет, відповідно до якої екологічна культура повинна включити сім складових: вплив різних факторів, що дозволяють особистості розмірковувати і діяти правильно щодо навколишнього середовища, екологічні (чи концептуальні) і соціополітичні знання (включають розуміння політичних, культурних і соціальних аспектів навколишнього середовища), знання проблем довкілля, когнітивні навички (здатність аналізувати, синтезувати й оцінювати факти та дані), відповідальна поведінка стосовно довкілля і додаткові вирішальні чинники.

У загальному, здійснюючи аналіз запропонованих американськими науковцями моделей, формування екологічної культури передбачає: 1. Вивчення екології як педагогічної науки не лише за своїм змістом, а й за метою, структурою і навчальними методами. 2. Цілісний розгляд фундаментальних систем, ніж їх окреме вивчення. 3. Використання холістичних поглядів, які близько поєднують економіку, людські цінності і навколишнє середовище. 4. Діяльнісний підхід, який розвиває почуття значущості і поваги до всієї екосфери та формує екологічну відповідальну поведінку у повсякденному житті. Ці положення органічно поєднують емоційне співпереживання, що базується на глибоких і широких знаннях на основі холістичного бачення екології та навколишнього середовища.

Отже, сформульовані моделі формування екологічної культури учнів дають загальне уявлення про тенденції в підходах до організації й здійснення екологічного виховання та екологічної освіти в американській школі, побудовані на гуманістичних ідеалах взаємин людини з природою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Lukas A.M. Environment and education: conceptual issues and curriculum implications. Melbourne: Australian International Press and Publications, 1979. 129 p.
2. Palmer J.A. Beyond Science: Global imperatives for environmental education in the 21st century. In *Environmental education for the 21st century: international and interdisciplinary perspectives*, ed. P.J. Thompson, 3–11. New York: Peter Lang, 1997. 384 p.
3. Palmer J.A. Research matters: a call for the application of empirical evidence to the task of improving the quality and impact of environmental education. *Cambridge Journal of Education*. 1999. Vol. 29, №3. P. 379–396.
4. Sterling S. and Cooper G. 1992. In touch: environmental education for Europe. Surrey, UK: WWF, Panda House. 131 p.
5. Uzzell D. Education for environmental action in the community: New roles and relationships. *Cambridge Journal of Education*, 1999. Vol. 29, №3. P. 397–413.

Ілона Бойчевська,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

Людмила Веремюк,
кандидат педагогічних наук,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Сьогодні в нашій країні створено технічні передумови для запровадження та широкого використання дистанційного навчання, а Інтернет-ресурси користуються все більшою популярністю серед молоді. Для забезпечення ефективного навчання педагогам потрібні ефективні та корисні засоби дистанційного навчання. Така ситуація доводить актуальність використання засобів дистанційного навчання, адже за допомогою засобів дистанційного

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 12.04.2021 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 9,00

Тираж 150 прим. Замовлення № 109

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavisadova@gmail.com